

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ ప్రథమాష్టకే తృతీయః ప్రశ్నః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ప్రథమాష్టకే తృతీయః ప్రశ్నః ॥

హరిః ఓ(4)ం ।

దే॒వా॒సు॒రాః సం॑య॒త్తా ఆ॒సన్న్ ।

తే దే॒వా వి॑జయముపయంతః ।

అగ్ని॒షోమ॑యోస్తేజస్వి॒నీస్త॑నూః సం॒న్యద॑ధత ।

ఇదము నో భవిష్యతి ।

యది నో జేష్యంతీతి ।

తేనా॒గ్ని॒షోమా॑వపాక్రామతాం ।

తే దే॒వా వి॑జిత్వ ।

అగ్ని॒షోమా॑వన్వైచ్చన్న్ ।

తే॒గ్నిమ॑న్యవిందన్మృతుషూ॒ర్ధ్వన్న్ ।

తస్య విభక్తి॑భిస్తేజస్వి॒నీస్త॑నూర॒వా॒రుంధ॑త ॥ 1 ॥

తే సోమ॑మన్యవిందన్న్ ।

తమ॑ఘ్నన్న్ ।

తస్య యథా॑భిజ్ఞాయం తనూ॑ర్వ్యగృహ్లాత ।

తే గ్రహా॑ అభవన్న్ ।

తద్గ్రహా॑ణాం గ్రహ॑త్వం ।

య॒స్యై॒వం వి॒దు॒షో గ్ర॒హో గృ॒హ్యంతే॑ ।
 త॒స్య త్వే॒వ గృ॒హీ॒తాః ।
 నానా॑గ్నీ॒యం పు॒నరా॑ధే॒యే కు॒ర్యాత్ ।
 యదనా॑గ్నీ॒యం పు॒నరా॑ధే॒యే కు॒ర్యాత్ ।
 వ్యృ॒ద్ధమే॒వ తత్ ॥ 2 ॥

అనా॑గ్నీ॒యం వా ఏ॒తత్త్రి॑యతే ।
 యథ్న॑మి॒ధస్త॒నూన॑పా॒తమి॒డో బర్హి॑ర్యజతి ।
 ఉ॒భావా॑గ్నీ॒యావా॑జ్యభాగౌ స్యా॒తాం ।
 అనా॑జ్యభాగౌ భవ॒త ఇత్యా॑హుః ।
 యదు॒భావా॑గ్నీ॒యావన్వ॑ంచా॒వితీ॑ ।
 అగ్నీ॒యే ప॒వమా॑నా॒యోత్త॑రః స్యాత్ ।
 యత్ప॑వమా॒నాయ॑ ।
 తేనా॑జ్యభాగః ।
 తేన॑ సా॒ంయః ।
 బుధ॑న్వత్యాగ్నీ॒యస్యా॑జ్యభాగస్య
 పురో॑జను॒వాక్యా భ॑వతి ॥ 3 ॥

యథా॑ సు॒ప్తం బో॒ధయ॑తి ।
 తాదృ॑గే॒వ తత్ ।
 అగ్ని॑న్యక్తాః పత్నీ॒సంయా॑జానామృ॒చః స్యుః ।
 తేనా॑జ్యభాగం సర్వం భవతి ।

ఏక॑ధా తే॑జస్వి॒నీం దే॒వతా॑ము॒పైతీ॑త్యా॒హుః |
 సై॒నమీ॑శ్వ॒రా ప్ర॒దహ॑ ఇతి॒ |
 నేతి॑ బ్రూ॒యాత్ |
 ప్ర॒జన॑నం వా అగ్నిః॑ |
 ప్ర॒జన॑నమే॒వోపై॑తీతి॒ |
 కృ॒తయ॑జుః సంభృ॑తసంభార॒ ఇత్యా॑హుః || 4 ||

న సంభృ॑త్యాః సంభారాః॑ |
 న య॑జుః కార్య॑మితి॒ |
 అథో॑ ఖలు॒ |
 సంభృ॑త్యా ఏ॒వ సంభారాః॑ |
 కార్యం॑ య॑జుః |
 పు॒నరా॑ధే॒యస్య॑ సమృ॒ద్ధ్యై |
 తేనో॑పాగ్ంశు ప్రచ॑రతి |
 ఏ॒ష్య ఇ॒వ వా ఏ॒షః |
 యత్పు॑నరాధే॒యః |
 యథో॑పాగ్ంశు నష్ట॑మిచ్ఛతి॒ || 5 ||

తాదృ॑గే॒వ తత్ |
 ఉ॒చ్యైః స్వి॑ష్టకృ॒తము॑ధ్సృజతి |
 యథా॑ నష్టం వి॒త్వా ప్రా॒హోఽయ॑మితి॒ |
 తాదృ॑గే॒వ తత్ |

ఏక॑ధా తే॑జస్వి॑నీం దే॒వతా॑ము॒పైతీ॑త్యా॒హుః |

సై॒నమీ॑శ్వ॒రా ప్ర॒దహ॑ ఇతి |

తత్త॑థా నో॒పైతి |

ప్ర॒యాజా॑నూ॒యాజే॑ష్వే॒వ విభ॑క్తిః కు॒ర్యాత్ |

య॒థాపూ॑ర్వ॒మాజ్య॑భాగౌ స్యా॒తాం |

ఏ॒వం ప॑త్నీ॒సంయా॑జాః || 6 ||

తద్వై॑శ్వా॒నర॑వ॒త్ప్రజ॑న॒నవ॑త్త॒రము॒పైతీ॑తి |

తదా॑హుః |

వ్య॑ధ్ధం వా ఏ॒తత్ |

అనా॑గ్నీ॒యం వా ఏ॒తత్క్రి॑య॒త ఇతి॑ |

నేతి॑ బ్రూ॒యాత్ |

అగ్ని॑ ప్ర॒థమం॑ విభ॑క్తీ॒నాం య॑జతి |

అగ్ని॑ము॒త్తమం॑ ప॑త్నీ॒సంయా॑జానాం |

తేనా॑నగ్నీ॒యం |

తేన॑ స॒మృ॒ద్ధం క్రి॑య॒త ఇతి॑ || 7 ||

అరు॑ంధ॒తైవ తద్భ॑వతి సంభృ॑తసంభార॑ ఇత్యా॒హురి॒చ్ఛతి॑
ప॑త్నీ॒సంయా॑జా నవ॑ చ || 1 ||

దే॒వా వై య॒థాద॑ర్శం య॒జ్ఞానా॑హరంత |

యో॑గ్ని॒ష్టోమం॑ |

య ఉ॑క్త్యం |

యోఽతిరాత్రం ।

తే సహైవ సర్వే వాజపేయమపశ్యన్న్ ।

తే ।

అన్యోఽన్యస్మై నాఽతిష్ఠంత ।

అహమనేన యజా ఇతి ।

తేఽబ్రువన్న్ ।

ఆజిమస్య ధావామేతి ॥ 8 ॥

తస్మిన్నాజిమధావన్న్ ।

తం బృహస్పతిరుదజయత్ ।

తేనాఽయజత ।

స స్వారాజ్యమగచ్ఛత్ ।

తమింద్రోఽబ్రవీత్ ।

మామనేన యాజయేతి ।

తేనేంద్రమయాజయత్ ।

సోఽగ్రం దేవతానాం పర్యేత్ ।

అగచ్ఛధ్వాన్వారాజ్యం ।

అతిష్ఠంతాఽస్మై జ్యైష్ఠ్యాయ ॥ 9 ॥

య ఏవం విద్వాన్ వాజపేయేన యజతే ।

గచ్ఛతి స్వారాజ్యం ।

అగ్రగ్ం సమానానాం పర్యేతి ।

తిష్ఠంతే॑స్మై జ్యైష్ఠ్యా॑య |
 స వా ఏ॒ష బ్రా॒హ్మ॒ణస్య॑ చై॒వ రా॒జన్య॑స్య చ య॒జ్ఞః |
 తం వా ఏ॒తం వా॒జపే॑య ఇ॒త్యా॑హుః |
 వా॒జాఽఽప్యో వా ఏ॒షః |
 వా॒జగ్గ్ హ్యే॒తేన॑ దే॒వా ఐ॒పున్ |
 సో॒మో వై వా॒జపే॑యః |
 యో వై సో॒మం వా॒జపే॑యం వేద॑ || 10 ||

వా॒జ్యేవై॑నం పీ॒త్వా భ॑వతి |
 ఆ॒స్య వా॒జీ జా॑యతే |
 అ॒న్నం వై వా॒జపే॑యః |
 య ఏ॒వం వేద॑ |
 అ॒త్యన్నం॑ |
 ఆ॒స్మాన్నా॑దో జా॑యతే |
 బ్ర॒హ్మ వై వా॒జపే॑యః |
 య ఏ॒వం వేద॑ |
 అ॒త్తి బ్ర॒హ్మణా॑న్నం |
 ఆ॒స్య బ్ర॒హ్మ జా॑యతే || 11 ||

వా॒గ్వై వా॒జస్య॑ ప్ర॒సవః॑ |
 య ఏ॒వం వేద॑ |
 కరో॑తి వా॒చా వీ॒ర్యం॑ |

ఐ॒నం వా॒చా గ॑చ్ఛతి ।
 అపి॑వతీం వా॒చం వద॑తి ।
 ప్ర॒జాప॑తిర్దే॒వేభ్యో॑ య॒జ్ఞాన్వ్యాది॑శత్ ।
 స ఆత్మ॑న్వ్యాజపే॒యమధ॑త్త ।
 తం దే॒వా అ॑బ్రువన్ ।
 ఏష॑ వావ య॒జ్ఞః ।
 యద్వా॑జపే॒యః ॥ 12 ॥

అప్యే॑వ నో॒ఽత్రాస్త్వి॑తి ।
 తేభ్య॑ ఏ॒తా ఉ॒జ్జితీః॑ ప్రా॒యచ్చ॑త్ ।
 తా వా ఏ॒తా ఉ॒జ్జిత॑యో వ్యాఖ్యా॒యంతే॑ ।
 య॒జ్ఞస్య॑ సర్వ॒త్వాయ॑ ।
 దే॒వతా॑నామనిర్భా॒గాయ॑ ।
 దే॒వా వై బ్ర॑హ్మ॒ణశ్చా॒న్నస్య॑ చ శమ॑లమపా॒ఽఘ్నన్॑ ।
 యద్బ్ర॑హ్మ॒ణః శమ॑లమా॒సీత్ ।
 సా గా॑థా నారాశగ్గ్స్యభవత్ ।
 యదన్న॑స్య ।
 సా సు॒రా ॥ 13 ॥

తస్మా॑ద్గా॒యత॑శ్చ మ॒త్తస్య॑ చ న ప్ర॒తిగృ॑హ్యం ।
 యత్ప్ర॑తిగృ॒హ్ణియాత్ ।
 శమ॑లం ప్రతిగృ॒హ్ణియాత్ ।

స॒ర్వా వా ఏ॒తస్య॑ వా॒చోఽవ॑రు॒ద్ధాః |
 యో వా॒జపే॑యయా॒జీ |
 యా పృ॑థి॒వ్యాం యాఽగ్నో॑ యా ర॒థం॑తరే |
 యాఽంత॑రిక్షే॒ యా వా॒యౌ యా వా॑మదే॒వ్యే |
 యా ది॒వి యాఽది॒త్యే యా బృ॑హ॒తి |
 యాఽఘ్న॑ యౌష॒ధీషు॑ యా వ॒నస్ప॑తి॒షు |
 తస్మా॑ద్వా॒జపే॑యయా॒జ్యార్త్వి॑జినః |
 స॒ర్వా హ్యస్య॑ వా॒చోఽవ॑రు॒ద్ధాః || 14 ||

ధా॒వామే॑తి జ్యైష్ఠ్యా॒య వేద॑ బ్ర॒హ్మ జా॑యతే వా॒జపే॑యః
 సు॒రాఽర్త్వి॑జిన ఏ॒కం చ॑ || 2 ||

దే॒వా వై యద॑న్యైర్గ్రహై॒ర్యజ్ఞ॑స్య నా॒వాఽరు॑ంధత |
 తద॑తి॒గ్రాహ్యై॑రతి॒గృహ్యై॑వా॒రుంధ॑త |
 తద॑తి॒గ్రాహ్యై॑నామతి॒గ్రాహ్యై॑త్వం |
 యద॑తి॒గ్రాహ్యై॑ గృ॒హ్యంతే॑ |
 యదే॒వాఽన్యైర్గ్రహై॒ర్యజ్ఞ॑స్య నా॒వరు॑ంధే |
 తదే॒వ తై॑రతి॒గృహ్యై॑వరుంధే |
 పంచ॑ గృ॒హ్యంతే॑ |
 పాంక్తి॑ య॒జ్ఞః |
 యా॒వానే॑వ య॒జ్ఞః |
 తమా॑ప్త్యా॒వరు॑ంధే || 15 ||

స॒ర్వః ఐ॒ంద్రా భ॑వంతి ।
 ఏ॒క॒దై॒వ య॑జమా॒న ఇ॒ంద్రి॒యం ద॑ధతి ।
 స॒ప్తద॑శ ప్రా॒జాప॑త్యా గ్రహా॑ గృహ్యంతే ।
 స॒ప్తద॑శః ప్ర॒జాప॑తిః ।
 ప్ర॒జాప॑తేరా॒ప్త్యై ।
 ఏ॒కయ॑ర్చా గృహ్యతి ।
 ఏ॒క॒దై॒వ య॑జమా॒నే వీ॒ర్యం ద॑ధతి ।
 సోమ॑గ్రహాగ్శ్చ సురా॑గ్రహాగ్శ్చ గృహ్యతి ।
 ఏ॒తద్వై దే॒వానాం ప॑రమమన్నం ।
 యథో॑మః ॥ 16 ॥

ఏ॒తన్మ॑నుష్యాణాం ।
 యథ్స॑రా ।
 ప॒రమే॑ణై॒వాఽస్మా అ॒న్నాద్యే॒నాఽప॑రమన్నాద్యమవరుంధే ।
 సోమ॑గ్రహాన్గృహ్యతి ।
 బ్ర॒హ్మ॑ణో వా ఏ॒తత్తే॑జః ।
 యథో॑మః ।
 బ్ర॒హ్మ॑ణ ఏ॒వ తే॑జసా తే॒జో య॑జమా॒నే ద॑ధతి ।
 సురా॑గ్రహాన్గృహ్యతి ।
 అన్న॑స్య వా ఏ॒తచ్ఛ॑మలం ।
 యథ్స॑రా ॥ 17 ॥

అ॒న్న॒స్యై॒వ శ॒మ॒లే॒న శ॒మ॒లం య॑జ॒మా॒నాద॑పహంతి ।
 సో॒మ॒గ్రహా॑గ్శ్చ సు॒రాగ్ర॑హాగ్శ్చ గృ॒హ్ణాతి॑ ।
 పు॒మాన్ వై సో॒మః ।
 స్త్రీ సు॒రా ।
 తన్మి॑థునం ।
 మి॒థున॑మే॒వా॒స్య తద్య॑జ్ఞే క॒రోతి॑ ప్ర॒జన॑నాయ ।
 ఆత్మా॑న॒మే॒వ సో॒మగ్ర॑హైః స్పృ॒ణోతి॑ ।
 జా॒యాగ్ం సు॒రాగ్ర॑హైః ।
 తస్మా॑ద్వా॒జపే॑యయా॒జ్యము॑ష్మి॒న్లోకే॑ స్త్రియగ్ం సంభ॑వతి ।
 వా॒జపే॑యా॒భిజి॑తగ్గ్ హ్య॒స్య ॥ 18 ॥

పూ॒ర్వే సో॒మగ్ర॑హా గృ॒హ్ణాంతే॑ ।
 అప॑రే సు॒రాగ్ర॑హాః ।
 పు॒రో॒క్షగ్ం సో॒మగ్ర॑హాంధా॒దయ॑తి ।
 పశ్చా॑దక్షగ్ం సు॒రాగ్ర॑హాన్ ।
 పాప॑వ॒స్యస॒స్య వి॑ధృ॒త్యై ।
 ఏష॑ వై య॒జమా॑నః ।
 యథో॑మః ।
 అన్న॑గ్ం సు॒రా ।
 సో॒మగ్ర॑హాగ్శ్చ సు॒రాగ్ర॑హాగ్శ్చ వ్యతి॑షజతి ।
 అన్నా॑ద్యే॒నైవైనం॑ వ్యతి॑షజతి ॥ 19 ॥

సం॒వృ॒చః॑ స్థ॒ స॒ం మా॑ భ॒ద్రే॑ణ పృం॒క్తే॑త్యాహ॒ |

అ॒న్నం॑ వై భద్రం॒ |

అ॒న్నాద్యే॑నై॒వై॒నగ్ం॑ సగ్ం॒స్య॑జతి॒ |

అ॒న్న॑స్య వా ఏ॒తచ్ఛ॑మ॒లం॒ |

యథ్స॒రా॑ |

పా॒ష్మే॒వ ఖ॒లు వై శ॑మ॒లం॒ |

పా॒ష్మనా॑ వా ఏ॒నమే॑తచ్ఛ॒మలే॑న వ్యతి॒షజ॑తి॒ |

యథ్సో॑మగ్రహగ్శ్చ సు॒రాగ్ర॑హగ్శ్చ వ్యతి॒షజ॑తి॒ |

వి॒వృ॒చః॑ స్థ॒ వి మా॑ పా॒ష్మనా॑ పృం॒క్తే॑త్యాహ॒ |

పా॒ష్మనై॒వై॒నగ్ం॑ శ॒మలే॑న వ్యావర్తయతి॒ || 20 ||

తస్మా॑ద్వా॒జపే॑యయాజీ పూ॒తో మే॑ధ్యో దక్షి॒ణ్యః॑ |

ప్రా॒జుద్ర॑వతి సోమగ్ర॒హైః॑ |

అ॒ముమే॑వ తైర్లో॒కమ॑భి॒జయ॑తి॒ |

ప్రత్యం॑ఖ్సురాగ్ర॒హైః॑ |

ఇ॒ముమే॑వ తైర్లో॒కమ॑భి॒జయ॑తి॒ |

ప్రతి॑ష్ఠంతి సోమగ్ర॒హైః॑ |

యావదే॑వ సత్యం॒ |

తేన॑ సూ॒యతే॑ |

వా॒జసృ॑ద్భ్యః సు॒రాగ్ర॑హన్ హ॒రంతి॑ |

అ॒న్యతే॑నై॒వ వి॒శగ్ం॑ సగ్ం॒స్య॑జతి॒ |

హి॒రణ్య॑పాత్రం మ॒ధోః పూ॒ర్ణం ద॑దాతి ।
 మ॒ధవ్యో॑సానీతి ।
 ఏ॒క॒ధా బ్ర॒హ్మ॑ణ ఉప॑హరతి ।
 ఏ॒క॒దై॒వ య॑జమా॒న ఆయు॑స్తేజో దధాతి ॥ 21 ॥

ఆ॒ప్త్యావ॑రుంధే సోమః శమ॑లం యథ్స॒రా హ్య॑స్యై॒నం
 వ్య॑తిష॒జతి॑ వ్యావ॒ర్తయ॑తి సృ॒జతి॑ చ॒త్వారి॑ చ ॥ 3 ॥

బ్ర॒హ్మ॑వాది॒నో వద॑ంతి ।
 నా॒గ్ని॒ష్టోమో నో॑క్త్యః ।
 న షో॑డశీ నా॒తిరా॑త్రః ।
 అథ క॒స్మాద్వా॒జపే॑యే స॒ర్వే
 య॒జ్ఞక్ర॑తవో॒వరు॑ధ్యంత ఇతి ।
 పశు॑భిరితి బ్రూయాత్ ।
 ఆగ్నే॑యం పశు॒మాల॑భతే ।
 అగ్ని॒ష్టోమ॑మే॒వ తేనా॑వరుంధే ।
 ఐంద్రా॑గ్నేనో॒క్త్యం ।
 ఐంద్రే॑ణ షో॒డశి॑నః స్తోత్రం ।
 సా॒రస్వ॑త్యా॒తిరా॑త్రం ॥ 22 ॥

మా॒రుత్యా॑ బృహ॒తః స్తోత్రం॑ ।
 ఏ॒తావ॑ంతో వై య॒జ్ఞక్ర॑తవః ।
 తాన్పశు॑భిరే॒వావ॑రుంధే ।

అ॒త్మా॒న॒మే॒వ స్పృ॑ణో॒త్యగ్ని॒ష్టోమే॒న ।
 ప్రా॒ణాపా॒నావృ॑క్ష్యే॒న ।
 వీ॒ర్యగ్ం॑ షో॒డశి॑నః స్తోత్రే॑ణ ।
 వా॒చమ॑తిరాత్రే॑ణ ।
 ప్ర॒జాం బృ॑హతః స్తోత్రే॑ణ ।
 ఇ॒మమే॒వ లో॒కమ॑భి జ॒యత్య॑గ్ని॒ష్టోమే॒న ।
 అ॒ంతరి॑క్ష॒ముక్ష్యే॒న ॥ 23 ॥

సు॒వర్గం॑ లో॒కగ్ం॑ షో॒డశి॑నః స్తోత్రే॑ణ ।
 దే॒వయా॑నా॒నేవ ప॑థ ఆ॒రోహ॑త్యతిరాత్రే॑ణ ।
 నా॒కగ్ం॑ రో॒హతి॑ బృ॒హతః॑ స్తోత్రే॑ణ ।
 తే॒జ ఏ॒వాఽఽత్మం॑ధ॒త్త ఆగ్నే॑యే॒న ప॑శునా ।
 ఓ॒జో బ॒లమై॑ంద్రాగ్నే॒న ।
 ఇ॒ంద్రి॒యమై॑ంద్రే॒ణ ।
 వా॒చగ్ం॑ సా॒రస్వ॑త్యా ।
 ఉ॒భావే॑వ దే॒వలో॑కం చ మ॒నుష్య॑లో॒కం
 చా॒భిజ॑యతి మారుత్యా వ॒శయా॑ ।
 స॒ప్తద॑శ ప్రా॒జాప॑త్యాన్పశునా॒లభ॑తే ।
 స॒ప్తద॑శః ప్ర॒జాప॑తిః ॥ 24 ॥

ప్ర॒జాప॑తే॒రాప్యై॑ ।
 శ్యా॒మా ఏ॒కరూ॑పా భవంతి ।

ఏ॒వమి॑వ హి ప్ర॒జాప॑తిః స॒మృ॑ద్ధ్యై |
 తా॒న్పర్వ॑గ్నికృ॒తాను॑ధృ॒జతి॑ |
 మ॒రుతో॑ య॒జ్ఞమ॑జి॒హ్గాంస॑స్స॒ప్రజా॑ప॒తేః |
 తే॒భ్య ఏ॒తాం మారు॑తీం వ॒శామా॑లభ॒త |
 తయై॒వైనా॑నశమయత్ |
 మారు॒త్యా ప్ర॑చర్య |
 ఏ॒తాంధృ॑ంజ్ఞపయేత్ |
 మ॒రుత ఏ॒వ శ॑మయి॒త్వా || 25 ||

ఏ॒తైః ప్ర॑చరతి |
 య॒జ్ఞస్యా॑ఽఘాతాయ |
 ఏ॒కధా॑ వపా జుహోతి |
 ఏ॒కదే॑వత్యా హి |
 ఏ॒తే |
 అ॒థో ఏ॒కధై॑వ య॒జమా॑నే వీ॒ర్యం॑ దధాతి |
 నై॒వారే॑ణ స॒ప్తద॑శశరావే॒ణైతర్హి॑ ప్ర॒చర॑తి |
 ఏ॒తత్పు॑రోడాశా హ్యే॒తే |
 అ॒థో ప॒శూనా॑మే॒వ చి॒ద్రమ॑పిదధాతి |
 సా॒రస్వ॑త్యోత్త॒మయా॑ ప్ర॒చర॑తి |
 వా॒గ్వై స॒రస్వ॑తీ |
 తస్మా॑త్ప్రా॒ణానాం॑ వాగు॒త్తమా॑ |

అథో ప్రజాపతావేవ యజ్ఞం ప్రతిష్ఠాపయతి ।
 ప్రజాపతిర్హి వాక్ ।
 అపన్నదతీ భవతి ।
 తస్మాన్మనుష్యాః సర్వాం వాచం వదంతి ॥ 26 ॥

అతిరాత్రమంతరిక్షముక్థ్యేన ప్రజాపతిః శమయిత్వోత్తమయా
 ప్రచరతి షట్పు ॥ 4 ॥

సావిత్రం జుహోతి కర్మణఃకర్మణః పురస్తాత్ ।
 కస్తద్వేదేత్యాహుః ।
 యద్వాజపేయస్య పూర్వం యదపరమితి ।
 సవితృప్రసూత ఏవ యథాపూర్వం కర్మాణి కరోతి ।
 సవనే సవనే జుహోతి ।
 ఆక్రమణమేవ తథ్నేతుం యజమానః కురుతే ।
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ।
 వాచస్పతిర్వాచమద్య స్వదాతి న ఇత్యాహ ।
 వాగ్వే దేవానాం పురాఽన్నమాసీత్ ।
 వాచమేవాఽస్మా అన్నగ్గ్ స్వదయతి ॥ 27 ॥

ఇంద్రస్య వజ్రోఽసి వార్తృఘ్న ఇతి
 రథముపాఽవహరతి విజిత్యై ।
 వాజస్య ను ప్రసవే మాతరం మహిమిత్యాహ ।
 యచ్చైవేయం ।

యచ్చాఽస్యామధి ।
 తదేవావరుంధే ।
 అథో తస్మిన్నేవోభయేఽభిషిచ్యతే ।
 అఘ్స్వంతరమృతమఘ్న భేషజమిత్యశ్వాన్పల్పాలయతి ।
 అఘ్న వా అశ్వస్య తృతీయం ప్రవిష్టం ।
 తదనువేనన్వవప్లవతే ।
 యదఘ్న పల్పాలయతి ॥ 28 ॥

యదేవాఽస్యాఽఘ్న ప్రవిష్టం ।
 తదేవాఽవరుంధే ।
 బహు వా అశ్వోఽమేధ్యముపగచ్ఛతి ।
 యదఘ్న పల్పాలయతి ।
 మేధ్యానేవైనాన్కరోతి ।
 వాయుర్వా త్వా మనుర్వా త్వేత్యాహ ।
 ఏతా వా ఏతం దేవతా అగ్రే అశ్వమయుంజన్న్ ।
 తాభిరేవైనాన్ యునక్తి ।
 సవస్యోజ్జిత్యై ।
 యజుషా యునక్తి వ్యావృత్త్యై ॥ 29 ॥

అపాం స పాదాశుహేమన్నితి సంమార్ష్టి ।
 మేధ్యానేవైనాన్కరోతి ।
 అథో స్తాత్యేవైనానాజిగ్ం సరిష్యతః ।

విష్ణుక్రమాన్మృమతే |
 విష్ణురేవ భూత్వేమాన్లోకానభిజయతి |
 వైశ్వదేవో వై రథః |
 అంకౌ న్యంకావభితో రథం యావిత్యాహ |
 యా ఏవ దేవతా రథే ప్రవిష్టాః |
 తాభ్య ఏవ నమస్కరోతి |
 ఆత్మనోఽనార్హ్యై |
 అశమరథంభావుకోఽస్య రథో భవతి |
 య ఏవం వేద || 30 ||

స్వదయతి పల్పాలయతి వ్యావృత్త్యా అనార్హ్యై ద్వే చ || 5 ||

దేవస్యాఽహగ్ం సవితుః ప్రసవే బృహస్పతీనా
 వాజజితా వాజం జేషమిత్యాహ |
 సవిత్ప్రసూత ఏవ బ్రహ్మణా వాజముజ్జయతి |
 దేవస్యాఽహగ్ం సవితుః ప్రసవే బృహస్పతీనా
 వాజజితా వర్షిష్ఠం నాకగ్ం రుహేయమిత్యాహ |
 సవిత్ప్రసూత ఏవ బ్రహ్మణా వర్షిష్ఠం
 నాకగ్ం రోహతి |

చాత్వాలే రథచక్రం నిమిత్తగ్ం రోహతి |
 అతో వా అంగిరస ఉత్తమాః సువర్గం లోకమాయన్న్ |
 సాక్షాదేవ యజమానః సువర్గం లోకమేతి |

అవేష్టయతి ।

వజ్రో వై రథః ।

వజ్రేణైవ దిశోఽభి జయతి ॥ 31 ॥

వాజినాగ్ం సామ గాయతే ।

అన్నం వై వాజః ।

అన్నమేవావరుంధే ।

వాచో వర్షమ్ దేవేభ్యోఽపాక్రామత్ ।

తద్వనస్పతీన్ప్రాఽవిశత్ ।

సైషా వాగ్వనస్పతీషు వదతి ।

యా దుందుభౌ ।

తస్మాద్దుందుభిః సర్వా వాచోఽతివదతి ।

దుందుభీంధ్రమాఘ్నుంతి ।

పరమా వా ఏషా వాక్ ॥ 32 ॥

యా దుందుభౌ ।

పరమయైవ వాచావరాం వాచమవరుంధే ।

అథో వాచ ఏవ వర్షమ్ యజమానోఽవరుంధే ।

ఇంద్రాయ వాచం వదతేంద్రం వాజం జాపయతేంద్రో

వాజమజయిదిత్యాహ ।

ఏష వా ఏతర్హింద్రః ।

యో యజతే ।

యజమా॑న ఏ॒వ వా॒జము॑జ్జయతి ।
 సప్త॑దశ ప్ర॒వ్యాధా॒నాజి॑ం ధా॒వంతి॑ ।
 సప్త॑దశగ్గ్ స్తోత్రం భ॒వతి॑ ।
 సప్త॑దశ సప్త॑దశ దీ॒యంతే॑ ॥ 33 ॥

సప్త॑దశః ప్ర॒జాప॑తిః ।
 ప్ర॒జాప॑తేరా॒ప్యై ।
 అర్వా॑సి సప్తి॑రసి వా॒జ్యసీ॑త్యాహ ।
 అగ్ని॑ర్వా అర్వా॑ ।
 వాయుః॑ సప్తిః॑ ।
 ఆది॑త్యో వాజీ ।
 ఏ॒తాభి॑రే॒వాఽస్మై దే॒వతా॑భిర్దే॒వరథం॑ యు॒నక్తి॑ ।
 ప్ర॒ష్టివా॑హినం యు॒నక్తి॑ ।
 ప్ర॒ష్టివా॑హీ వై దే॒వరథః॑ ।
 దే॒వరథ॑మే॒వాఽస్మై యు॒నక్తి॑ ॥ 34 ॥

వా॒జినో॑ వా॒జం ధా॒వత॑ కా॒ష్ఠాం గచ్ఛ॑తేత్యాహ ।
 సు॒వర్గో॑ వై లో॒కః కా॒ష్ఠా ।
 సు॒వర్గమే॒వ లో॒కం య॑ంతి ।
 సు॒వర్గం॑ వా ఏ॒తే లో॒కం య॑ంతి ।
 య ఆ॒జిం ధా॒వంతి॑ ।
 ప్రా॒ంచో॑ ధా॒వంతి॑ ।

ప్రాజీ॑వ హి సు॑వర్గో లో॒కః ।
 చ॒త॒స్య॒భి॒రను॑ మంత్ర॒యతే॑ ।
 చ॒త్వారి॑ ఛం॒దాగ్ం॑సి ।
 ఛం॒దోభి॑రే॒వైనా॑ంధ్ను॒వర్గం॑ లో॒కం గ॑మయతి ॥ 35 ॥

ప్ర వా ఏ॒తేఽస్మా॒ల్లోకా॑చ్ఛ్యవంతే ।
 య ఆ॒జిం ధా॑వంతి ।
 ఉ॒దంచ॑ ఆ॒వర్త॑ంతే ।
 అ॒స్మాదే॒వ తే॒న లో॑కాన్నయంతి ।
 ర॒థవి॑మోచనీ॒యం జు॒హోతి॑ ప్రతి॒ష్ఠిత్యై॑ ।
 ఆ॒మా వా॒జస్య॑ ప్రస॒వో జ॒గమ్యా॑దిత్యాహ ।
 అన్నం॑ వై వా॒జః ।
 అన్న॑మే॒వాఽవ॑రుంధే ।
 యథా॑లోకం వా ఏ॒త ఉ॒జ్జయ॑ంతి ।
 య ఆ॒జిం ధా॑వంతి ॥ 36 ॥

కృ॒ష్ణలం॑ కృ॒ష్ణలం॑ వా॒జస్య॑ద్భ్యః ప్రయచ్ఛతి ।
 యమే॒వ తే వా॒జం లో॑కము॒జ్జయ॑ంతి ।
 తం ప॒రిక్రి॑యా॒వరుం॑ధే ।
 ఏ॒కథా॑ బ్ర॒హ్మణ॑ ఉ॒పహ॑రతి ।
 ఏ॒కధై॒వ య॑జమానే వీ॒ర్యం॑ దధాతి ।
 దే॒వా వా ఓ॒షధీ॑ష్వా॒జిమ॑యుః ।

తా బృహస్పతిరుదజయత్ |

స నీవారాన్నిరవృణీత |

తన్నీవారాణాం నీవారత్వం |

నైవారశ్చరుర్భవతి || 37 ||

ఏతద్వై దేవానాం పరమమన్నం |

యన్నీవారాః |

పరమేణైవాఽస్మా అన్నాద్యేనాఽవరమన్నాద్యమవరుంధే |

సప్తదశశరావో భవతి |

సప్తదశః ప్రజాపతిః |

ప్రజాపతేరాహ్యై |

క్షీరే భవతి |

రుచమేవాఽస్మిందధాతి |

సర్పిష్ఠాన్భవతి మేధ్యత్వాయ |

బార్హస్పత్యో వా ఏష దేవతయా || 38 ||

యో వాజపేయేన యజతే |

బార్హస్పత్య ఏష చరుః |

అశ్వాంధ్వరిష్యతః సస్రుషశ్చాఽవహ్రాపయతి |

యమేవ తే వాజం లోకముజ్జయంతి |

తమేవాఽవరుంధే |

అజీజిపత వనస్పతయ ఇంద్రం వాజం

వి॒ముచ్య॑ధ్వమి॒తి దు॑ందుభీ॒న్ వి॒ముంచ॑తి ।
 యమే॑వ తే వా॒జం లో॒కమి॑ంద్రి॒యం
 దు॑ందుభయ॒ ఉజ్జ॑యంతి ।
 తమే॑వా॒వరు॑ంధే ॥ 39 ॥

అభి॑జయతి వా ఏ॒షా వాగ్దీ॑యంతే॒ఽస్మై యు॑నక్తి గమయతి
 య ఆ॒జిం ధా॑వంతి భవతి దే॒వత॑యా॒ష్టౌ చ ॥ 6 ॥

తా॒ర్ప్యం య॑జమా॒నం పరి॑ధాపయతి ।
 య॒జ్ఞో వై తా॒ర్ప్యం ।
 య॒జ్ఞేనై॒వైన॑గ్ం సమ॒ర్థయ॑తి ।
 ద॒ర్భమ॑యం పరి॑ధాపయతి ।
 పవి॒త్రం వై ద॒ర్భాః ।
 పు॒నాత్యే॒వైన॑ం ।
 వా॒జం వా ఏ॒షో॒వరు॑రుధ్నతే ।
 యో వా॒జపే॑యే॒న య॑జతే ।
 ఓష॑ధయః ఖలు వై వా॒జః ।
 యద్ద॑ర్భమయం పరి॑ధాపయతి ॥ 40 ॥

వా॒జస్యా॒వరు॑ద్వై ।
 జాయ॑ ఏ॒హి సు॒వో రో॒హవే॑త్యాహ ।
 పత్ని॑యా ఏ॒వైష య॒జ్ఞస్యా॒న్వారం॑భో॒నవ॑చ్ఛిత్యై ।
 సప్త॑దశా॒రత్ని॑ర్యూపో భవతి ।

సప్తదశః ప్రజాపతిః |
 ప్రజాపతేరాప్యై |
 తూపరశ్చతురశ్చిర్భవతి |
 గౌధూమం చషాలం |
 న వా ఏతే వ్రీహయో న యవాః |
 యద్గౌధూమాః || 41 ||

ఏవమివ హి ప్రజాపతిః సమృద్ధ్యై |
 అథో అముమేవాఽస్మై లోకమన్నవంతం కరోతి |
 వాసోభిర్వేష్టయతి |
 ఏష వై యజమానః |
 యద్యాపః |
 సర్వదేవత్యం వాసః |
 సర్వాభిరేవైనం దేవతాభిః సమర్థయతి |
 అథో ఆక్రమణమేవ తథ్నేతుం యజమానః కురుతే |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |
 ద్వాదశ వాజప్రసవీయాని జుహోతి || 42 ||

ద్వాదశ మాసాః సంవత్సరః |
 సంవత్సరమేవ ప్రీణాతి |
 అథో సంవత్సరమేవాఽస్మా ఉపదధాతి |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |

దశ॑భిః క॒ల్పై రో॒హతి॑ ।
 న॒వ వై పు॒రుషే॑ ప్రా॒ణాః ।
 నాభి॑ర్దశ॒మీ ।
 ప్రా॒ణానే॒వ య॑థాస్థానం క॒ల్పయి॑త్వా ।
 సు॒వర్గం లో॒కమే॑తి ।
 వీ॒తావ॑ద్వై పు॒రుష॑స్య స్వం ॥ 43 ॥

యా॒వత్ప్రా॒ణాః ।
 యా॒వదే॒వాఽస్యా॑ఽస్తి ।
 తేన॑ స॒హ సు॒వర్గం లో॒కమే॑తి ।
 సు॒వర్దే॒వాగ్ం అ॒గన్మే॑త్యాహ ।
 సు॒వర్గమే॒వ లో॒కమే॑తి ।
 అమృ॑తా అ॒భూమే॑త్యాహ ।
 అమృ॑తమి॒వ హి సు॒వర్గో లో॒కః ।
 ప్ర॒జాప॑తేః ప్ర॒జా అ॒భూమే॑త్యాహ ।
 ప్రా॒జాప॑త్యో వా అ॒యం లో॒కః ।
 అస్మా॑దే॒వ తేన॑ లో॒కాన్వై॑తి ॥ 44 ॥

స॒మహం ప్ర॒జయా॑ సం మయా॑ ప్ర॒జేత్యా॑హ ।
 ఆశి॑షమే॒వైతా॒మాశా॑స్తి ।
 ఆస॑పు॒ట్టైర్ఘ్న॑ంతి ।
 అన్నం॑ వా ఇ॒యం ।

అ॒న్నాద్యే॑నై॒వైన॑గ్ం స॒మర్థ॑యంతి ।

ఊ॒షైర్ఘ్న॑ంతి ।

ఏ॒తే హి॑ సా॒క్షాద॑స్సం ।

యదూ॑షాః ।

సా॒క్షాదే॑నై॒వైన॑మ॒న్నాద్యే॑న స॒మర్థ॑యంతి ।

పు॒రస్తా॑త్ప్రత్యం॒చం(2) ఘ్న॑ంతి ॥ 45 ॥

పు॒రస్తా॑ద్ధి ప్ర॒తీచీ॑నమ॒న్నమ॑ద్యతే ।

శీ॒ర్షతో॑ ఘ్న॑ంతి ।

శీ॒ర్షతో॑ హ్య॒న్నమ॑ద్యతే ।

ది॒గ్భ్యో ఘ్న॑ంతి ।

ది॒గ్భ్య ఏ॒వాఽస్మా॑ అ॒న్నాద్య॑మవ॒రుంధ॑తే ।

ఈ॒శ్వరో॑ వా ఏ॒ష ప॑రా॒జ్ఞుద॑ఘః ।

యో యూ॑పగ్ం రో॒హతి॑ ।

హి॒రణ్య॑మ॒ధ్యవ॑రోహతి ।

అమృ॑తం వై హి॒రణ్యం॑ ।

అమృ॑తగ్ం సు॒వర్గో॑ లో॒కః ॥ 46 ॥

అమృ॑త ఏ॒వ సు॒వర్గే॑ లో॒కే ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।

శత॑మా॒నం భ॑వతి ।

శతా॑యుః పు॒రుషః॑ శతే॒ంద్రియః॑ ।

ఆయు॑ష్యే॒వేంద్రియే॑ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।

పుష్ట్యై వా ఏతద్రూపం ।

యదజా ।

త్రిః సంవత్సరస్యాఽన్యాన్పశున్పరి ప్రజాయతే ।

బస్తాజినమధ్యవ రోహతి ।

పుష్ట్యామేవ ప్రజననే ప్రతితిష్ఠతి ॥ 47 ॥

పరిధాపయతి గోధూమా జుహోతి స్వం నైతి ప్రత్యంచం(2)

ఘ్నుతి లోకో నవ చ ॥ 7 ॥

సప్తాఽన్న హోమాంజుహోతి ।

సప్త వా అన్నాని ।

యావంత్యేవాఽన్నాని ।

తాన్యేవాఽవరుంధే ।

సప్త గ్రాంయా ఓషధయః ।

సప్తాఽఽరణ్యాః ।

ఉభయీషామవరుద్ధ్యే ।

అన్నస్యాఽన్నస్య జుహోతి ।

అన్నస్యాఽన్నస్యాఽవరుద్ధ్యే ।

యద్వాజపేయయాజ్యనవరుద్ధస్యాఽశ్చీయాత్ ॥ 48 ॥

అవరుద్ధేన వ్యధ్యేత ।

సర్వస్య సమవదాయ జుహోతి ।

అనవరుద్ధస్యాఽవరుద్ధ్యే ।

ఔ॒దుం॑బ॒రేణ॑ స్తు॒వేణ॑ జు॒హోతి॑ ।
 ఊ॒ర్గ్వా అ॑న్న॒ముదుం॑బ॒రః ।
 ఊ॒ర్జ ఏ॒వా॒న్నా॒ద్యస్యా॑వ॒రుద్వై ।
 దే॒వస్య॑ త్వా స॒వితుః॑ ప్ర॒సవ॑ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 స॒విత్ప్ర॑సూ॒త ఏ॒వైనం॑ బ్ర॒హ్మ॑ణా
 దే॒వతా॑భి॒రభి॑షి॒ంచతి॑ ।
 అ॒న్నస్యా॑న్న॒స్యాభి॑షి॒ంచతి॑ ।
 అ॒న్నస్యా॑న్న॒స్యావ॑రుద్వై ॥ 49 ॥

పు॒రస్తా॑త్ప్రత్యం॒చమ॑భి॒షి॒ంచతి॑ ।
 పు॒రస్తా॑ద్ధి ప్ర॒తీచీ॑న॒మన్న॑మ॒ద్యతే॑ ।
 శీ॒ర్షతో॑భి॒షి॒ంచతి॑ ।
 శీ॒ర్షతో॑ హ్య॒న్నమ॒ద్యతే॑ ।
 ఆ ము॑ఖాద॒న్యవ॑ స్రా॒వయ॑తి ।
 ము॒ఖత॑ ఏ॒వా॒స్మా అ॒న్నాద్యం॑ ద॒ధాతి॑ ।
 అగ్నే॑స్తా॒స్వా సా॒మ్రాజ్యే॑నా॒భిషి॑ంచామీ॒త్యాహ॑ ।
 ఏ॒ష వా॑ అగ్నేః స॒వః ।
 తే॒నైవై॑స॒మభి॑షి॒ంచతి॑ ।
 ఇంద్ర॑స్య త్వా సా॒మ్రాజ్యే॑నా॒భిషి॑ంచామీ॒త్యాహ॑ ॥ 50 ॥

ఇంద్రి॑యమే॒వా॒స్మిన్నే॑తే॒న ద॒ధాతి॑ ।
 బృ॒హస్ప॑తే॒స్తా॒స్వా సా॒మ్రాజ్యే॑నా॒భిషి॑ంచామీ॒త్యాహ॑ ।

బ్రహ్మ॑ వై దే॒వానాం॑ బృ॒హస్ప॑తిః ।
 బ్రహ్మ॑ణై॒వైన॑మభిషి॑ంచతి ।
 సోమ॑గ్రహాగ్శ్చా॒నవదా॑నీయాని॑ చ॒ర్త్విగ్భ్య॑ ఉప॑ హరంతి ।
 అము॑మే॒వ తైర్లో॑కమన్న॒వంతం॑ కరోతి ।
 సురా॑గ్రహాగ్శ్చా॒నవదా॑నీయాని॑ చ వా॒జసృ॑ద్భ్యః ।
 ఇమ॑మే॒వ తైర్లో॑కమన్న॒వంతం॑ కరోతి ।
 అథో॑ ఉభ॒యీప్యే॒వాభి॑షిచ్యతే ।
 వి॒మాధం॑ కు॒ర్వతే॑ వా॒జసృ॑తః ॥ 51 ॥

ఇంద్రి॑యస్యా॒నవరు॑ద్భ్యః ।
 అని॑రుక్తాభిః ప్రాత॑స్స॒వనే॑ స్తు॒వతే॑ ।
 అని॑రుక్తః ప్ర॒జాప॑తిః ।
 ప్ర॒జాప॑తేరా॒ప్త్యై ।
 వా॒జవ॑తీభిర్మాధ్యం॑దినే ।
 అన్నం॑ వై వా॒జః ।
 అన్న॑మే॒వాన॑వరుంధే ।
 శి॒పివి॑ష్టవ॒తీభిస్తృ॑తీయస॒వనే॑ ।
 య॒జ్ఞో వై వి॑ష్ణుః ।
 పశ॑వః శి॒పిః ।
 య॒జ్ఞ ఏ॒వ ప॑శు॒షు ప్ర॑తితిష్ఠతి ।

బృ॒హద॑న్త్యం భ॒వతి॑ ।

అన్త॑మే॒వైన॑గ్గ్ శ్రి॒యై గ॑మయతి ॥ 52 ॥

అ॒శ్వియా॑దన్మ॒స్యాఽన్మ॒స్యాఽవ॑రు॒ద్ధ్యా ఇ॑న్ద్రస్య త్వా
సా॒మ్రాజ్యే॑నా॒భిషి॑ంచామి॒త్యాహ॑ వా॒జస్ప॑తః శి॒పిస్తీ॑ణి చ ॥ 8 ॥

నృ॒షదం॑ త్వే॒త్యాహ॑ ।

ప్ర॒జా వై నృ॑న్ ।

ప్ర॒జానా॑మే॒వైతే॑న సూ॒యతే॑ ।

ద్రు॒షద॑మి॒త్యాహ॑ ।

వన॑స్ప॒తయో॑ వై ద్రు ।

వన॑స్ప॒తీనా॑మే॒వైతే॑న సూ॒యతే॑ ।

భు॒వన॑సదమి॒త్యాహ॑ ।

యదా॑ వై వసీ॑యాన్భవ॑తి ।

భు॒వన॑మగన్నితి వై తమా॑హుః ।

భు॒వన॑మే॒వైతే॑న గచ్ఛ॑తి ॥ 53 ॥

అ॒ఘృ॒షదం॑ త్వా ఘృ॒తస॑దమి॒త్యాహ॑ ।

అపా॑మే॒వైతే॑న ఘృ॒తస్య॑ సూ॒యతే॑ ।

వ్యో॒మస॑దమి॒త్యాహ॑ ।

యదా॑ వై వసీ॑యాన్భవ॑తి ।

వ్యో॒మాగ॑న్నితి వై తమా॑హుః ।

వ్యో॒మైవై॑తే॑న గచ్ఛ॑తి ।

పృ॒థి॒వి॒ష॒దం॑ త్వా॒ఽంత॑రి॒క్ష॒నద॑మి॒త్యా॒హ |
 ఏ॒షామే॒వైతే॑న॒ లో॒కానా॑గ్ం సూ॒యతే॑ |
 తస్మా॑ద్వా॒జపే॑యయా॒జీ న॒ కంచ॑న ప్ర॒త్యవ॑రోహతి |
 అపీ॑వ హి దే॒వతా॑నాగ్ం సూ॒యతే॑ || 54 ||

నాక॑సదమి॒త్యా॒హ |
 యదా॑ వై వసీ॑యాన్భవతి |
 నాక॑మగన్నితి వై తమా॑హుః |
 నాక॑మే॒వైతే॑న గచ్ఛతి |
 యే గ్ర॑హః పంచ॑జనీనా ఇ॒త్యా॒హ |
 పంచ॑జనానామే॒వైతే॑న సూ॒యతే॑ |
 అపా॑గ్ం రస॒ముద్వ॑యసమి॒త్యా॒హ |
 అపా॑మే॒వైతే॑న రస॒స్య సూ॒యతే॑ |
 సూర్య॑రశ్మిగ్ం సమా॑భృతమి॒త్యా॒హ సశుక్ర॑త్వా॒య || 55 ||

గచ్ఛ॑తి సూ॒యతే॑ నవ॒ చ || 9 ||

ఇంద్రో॑ వృ॒త్రగ్ం॑ హ॒త్వా |
 అసు॑రాన్పరాభా॒వ్య |
 సోఽమా॑వాస్యాం ప్ర॒త్యాగ॑చ్ఛత్ |
 తే పిత॑రః పూర్వే॒ద్యుఽరాగ॑చ్ఛన్ |
 పిత॑వాన్ యజ్ఞోఽగచ్ఛత్ |
 తం దే॒వాః పున॑రయాచంత |

తమే॑భ్యో న పు॑నరదదుః |
 తే॑ఽబ్రువన్వ॑రం వృ॒ణామ॑హై |
 అథ॑ వః పు॑నర్దా॒స్యామః॑ |
 అ॒స్మభ్య॑మే॒వ పూ॑ర్వే॒ద్యుః క్రి॑యాతా ఇతి॑ || 56 ||

తమే॑భ్యః పు॑నరదదుః |
 తస్మా॑త్ప్రితృ॒భ్యః పూ॑ర్వే॒ద్యుః క్రి॑యతే |
 యత్ప్రి॑తృ॒భ్యః పూ॑ర్వే॒ద్యుః క॒రోతి॑ |
 పి॒తృభ్య॑ ఏ॒వ తద్య॑జ్ఞం ని॒ష్క్రియ॑ య॒జమా॑నః ప్రత॑నుతే |
 సోమా॑య పి॒తృపీ॑తాయ స్వ॒ధా నమ॑ ఇత్యా॒హ |
 పి॒తురే॒వాఽధి॑ సోమ॑పీ॒థమ॑వరుంధే |
 న హి॑ పి॒తా ప్ర॒మీయ॑మాణ ఆ॒హైష సోమ॑పీ॒థ ఇతి॑ |
 ఇంద్రి॑యం వై సోమ॑పీ॒థః |
 ఇంద్రి॑యమే॒వ సోమ॑పీ॒థమ॑వరుంధే |
 తేనే॑ంద్రియే॒ణ ద్వి॒తీయాం॑ జా॒యామ॑భ్యశ్నుతే || 57 ||

ఏ॒తద్వై బ్రా॑హ్మ॒ణం పు॒రా వా॑జశ్ర॒వసా॑ వి॒దామ॑క్రన్న్ |
 తస్మా॑త్తే ద్వే॒ద్వే జా॑యే అభ్యా॒క్షత॑ |
 య ఏ॒వం వేద॑ |
 అభి॑ ద్వి॒తీయాం॑ జా॒యామ॑శ్నుతే |
 అగ్నే॑ క॒వ్యవా॑హనాయ స్వ॒ధా నమ॑ ఇత్యా॒హ |
 య ఏ॒వ పి॑తృ॒ణామ॑గ్నిః |

తం ప్రీ॑ణాతి ।

తి॒స్ర ఆ॒హు॑తీర్జుహోతి ।

త్రి॒ర్నిద॑ధాతి ।

షట్స్వ॑పద్యంతే ॥ 58 ॥

షడ్వా॑ ఋతవః ।

ఋతూనే॒వ ప్రీ॑ణాతి ।

తూ॒ష్ణిం మే॒క్షణ॑మాదధాతి ।

అ॒స్తి వా॒ హి ష॒ష్ఠ ఋ॒తుర్న వా॑ ।

దే॒వాన్ వై పి॒తృన్ప్రి॒తాన్ ।

మ॒నుష్యాః॑ పి॒తరో॑ను ప్రపిపతే ।

తి॒స్ర ఆ॒హు॑తీర్జుహోతి ।

త్రి॒ర్నిద॑ధాతి ।

షట్స్వ॑పద్యంతే ।

షడ్వా॑ ఋతవః ॥ 59 ॥

ఋతవః॑ ఖలు వై దే॒వాః పి॒తరః॑ ।

ఋతూనే॒వ దే॒వాన్ప్రి॒తృన్ప్రి॒ణాతి ।

తాన్ప్రి॒తాన్ ।

మ॒నుష్యాః॑ పి॒తరో॑ను ప్రపిపతే ।

స॒కృదా॑చ్ఛిన్నం బర్హి॑ర్భవతి ।

స॒కృది॒వ హి పి॒తరః॑ ।

త్రి॒ర్ని॒ద॒ధాతి॑ ।

తృ॒తీ॒యే వా ఇ॒తో లో॒కే పి॒త॒రః॑ ।

తా॒నే॒వ ప్రీ॒ణాతి॑ ।

ప॒రా॒జాప॑ర్తతే ॥ 60 ॥

హ్ని॒కా హి పి॒త॒రః॑ ।

ఓ॒ష్మ॒ణో వ్యా॒వృ॒త ఉ॒పా॒ఽఽస్తే॑ ।

ఊ॒ష్మ॒భాగా హి పి॒త॒రః॑ ।

బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వదంతి ।

ప్రా॒శ్యా(3)న్న ప్రా॒శ్యా(3)మి॒తి॑ ।

య॒త్ప్రా॒శ్చి॒శ్చియాత్॑ ।

జ॒న్య॒మన్న॑మద్యాత్ ।

ప్ర॒మా॒యుకః॑ స్యాత్ ।

యన్న ప్రా॒శ్చి॒శ్చియాత్॑ ।

అ॒హ॒విః స్యాత్॑ ॥ 61 ॥

పి॒తృ॒భ్య ఆ॒వృ॒చ్ఛేత॑ ।

అ॒వ॒ప్రే॒యమే॑వ ।

తన్నే॒వ ప్రా॒శితం॑ నే॒వా॒ప్రా॒శితం॑ ।

వీ॒రం వా వై పి॒త॒రః ప్ర॒యంతో॑ హ॒రంతి॑ ।

వీ॒రం వా ద॑దతి ।

ద॒శాం చి॑నత్తి ।

హ॒రణ॑భాగా హి పిత॑రః ।
 పిత॑వ నీ॒వ ని॒రవ॑దయతే ।
 ఉత్త॑ర ఆయు॒షి లో॒మ ఛి॑ందీత ।
 పితృ॑ణాగ్ హ్యే॒తర్హి నేదీ॑యః ॥ 62 ॥

నమ॑స్కరోతి ।
 నమ॑స్కారో హి పితృ॑ణాం ।
 నమో॑ వః పిత॑రో రసా॒య ।
 నమో॑ వః పిత॑రః శుష్మా॒య ।
 నమో॑ వః పిత॑రో జీవా॒య ।
 నమో॑ వః పిత॑రః స్వ॒ధాయై॑ ।
 నమో॑ వః పిత॑రో మన్య॒వే ।
 నమో॑ వః పిత॑రో ఘోరా॒య ।
 పిత॑రో నమో॑ వః ।
 య ఏ॒తస్మిన్లో॒కే స్థ ॥ 63 ॥

యుష్మాగ్స్తే॑ను ।
 యే॑స్మిన్లోకే ।
 మాం తే॑ను ।
 య ఏ॒తస్మిన్లో॒కే స్థ ।
 యూ॒యం తే॒షాం వసి॑ష్ఠా భూ॒యాస్త ।
 యే॑స్మిన్లోకే ।

అహం తే॒షాం వ॒సి॒ష్టో భూ॒యాస॑మి॒త్యాహ॑ |

వ॒సి॒ష్టః స॒మానా॑నాం భవతి |

య ఏ॒వం వి॒ద్వాన్పి॒తృభ్యః॑ కరోతి |

ఏ॒ష వై మ॒నుష్యా॑ణాం య॒జ్ఞః || 64 ||

దే॒వానాం వా ఇ॒తరే॑ య॒జ్ఞాః |

తేన వా ఏ॒తత్పి॒తృలో॑కే చ॒రతి॑ |

యత్పి॒తృభ్యః॑ కరోతి |

స ఈ॒శ్వరః॑ ప్ర॒మేతోః॑ |

ప్రా॒జాప॑త్యయ॒ర్చా పు॒నరైతి॑ |

య॒జ్ఞో వై ప్ర॒జాప॑తిః |

య॒జ్ఞేనై॒వ స॒హ పు॒నరైతి॑ |

స ప్ర॒మాయు॑కో భవతి |

పి॒తృలో॑కే వా ఏ॒తద్య॑జమానశ్చ॒రతి॑ |

యత్పి॒తృభ్యః॑ కరోతి |

స ఈ॒శ్వర ఆర్తి॑మార్తోః |

ప్ర॒జాప॑తిస్తా॒వ వై॒నం తత॑ ఉ॒న్నేతు॑మర్హతీ॒త్యాహుః॑ |

యత్ప్రా॒జాప॑త్యయ॒ర్చా పు॒నరైతి॑ |

ప్ర॒జాప॑తిరే॒వై॒నం తత॑ ఉ॒న్నయతి॑ |

నార్తి॑మార్ఘ॒తి య॒జమా॑నః || 65 ||

ఇత్యశ్నుతే పద్యంతే పద్యంతే షడ్వా ఋతవో వర్తతేఽహవిః
 స్యాన్నేదీయః స్థ యజ్ఞో యజమానశ్చరతి యత్ప్రితృభ్యః
 కరోతి పంచ చ || 10 ||

దేవాసురా అగ్నిషోమయోర్దేవా వై యథా దర్శం దేవా వై
 యదన్యైర్గృహైర్బ్రహ్మవాదినో నాగ్నిష్టోమో న సావిత్రం
 దేవస్యాఽహం తార్ష్యగ్ం సప్తాఽన్నహోమాన్పుషదం త్వేంద్రో
 వృత్రగ్ం హత్వా దశ || 10 ||

దేవాసురా వాజ్యేవైనం తస్మాద్వాజపేయయాజీ దేవస్యాఽహం
 వాజస్యాఽవరుధ్వా ఇంద్రియమేవాఽస్మిన్ స్థాకా హి పితరః
 పంచషష్టిః || 65 ||

దేవాసురా యజమానః ||

|| హరిః ఓ(3)ం ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే ప్రథమాష్టకే తృతీయః ప్రశ్నః సమాప్తః ||